

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 6. VII. 1962 (P 99 220)

Pierwszeństwo: _____

Opublikowano: 25. XI. 1964

Kl. 15 g, 45/15

MKP B 41 j 7/24

UKD

Współtwórcy wynalazku Zbigniew Prawicki, Szczecin (Polska), Jan Bolewski,
Szczecin (Polska), Zygmunt Prawicki, Szczecin
właściciele patentu: (Polska)

Maszyna do pisania z użyciem dowolnego alfabetu

1

Przedmiotem wynalazku jest maszyna do pisania z wymiennymi czcionkami ustawionymi w kilku rzędach, co umożliwia zastosowanie w niej różnych, dowolnych alfabetów.

W ostatnich czasach obserwuje się znaczne zwiększenie kontaktów międzynarodowych nawet z najbardziej odległymi krajami, co pociąga za sobą konieczność porozumiewania się z różnymi narodami w ich rodzimym języku. Wiadomą jest rzeczą, iż nawet języki, które posługując się w pisowni tym samym alfabetem mają pewne różnice w swych znakach pisarskich. Wystarczy przytoczyć tu: „u” z przecinkiem w języku czeskim i „e” z l’accent aigu w języku francuskim. Oczywiście chcąc pisać na maszynie poprawnie w obcym języku, należy jak dotychczas używać maszyny do pisania z odpowiednimi czcionkami. W takich instytucjach, które mają wiele różnorodnych kontaktów międzynarodowych i gdzie zachodzi konieczność korespondowania w tych językach, używanie dużej ilości maszyn o różnych alfabetach czy znakach pisarskich sprawia wiele trudności i naraża te instytucje na duże koszty, związane z zakupem czy konserwacją tych maszyn.

Zastosowanie maszyny do pisania według wynalazku, dzięki wprowadzeniu wymiennych czcionek umożliwi pisanie dowolnym alfabetem czy też dowolnymi znakami pisarskimi i umożliwi prowadzenie korespondencji w różnych językach.

Dotychczas stosowane maszyny do pisania są

2

zaopatrzone w czterdzieści pięć klawiszy, obejmujących czcionkami jeden alfabet. Czcionki te na dźwigniach są mocowane na stałe w jednym szeregu. Każda czcionka ma dwa znaki pisarskie, przy czym w dolnym położeniu wałka, przy ruchu dźwigni odbijają się znaki pisarskie niżej położone, a przy ustawieniu górnym wałka odbijają się znaki pisarskie położone wyżej. Zmiana wysokości między wałkami i czcionkami jest różnie rozwiązana, np. przez naciśnięcie klawisza wałek zmienia położenie w płaszczyźnie pionowej, lub przesuwają się w płaszczyźnie skośnej, albo też zespół czcionek posuwa się do wałka. Każde z wymienionych rozwiązań ruchu czcionek w stosunku do wałka można zastosować w maszynie według wynalazku.

Jako przykład jest omówiona maszyna do pisania, mająca ruch wałka w płaszczyźnie pionowej. Może ona mieć dwa rzędy czcionek stałych umożliwiających operowanie dwoma głównymi językami oraz kilkoma dodatkowymi przez umieszczenie znaków pisarskich, różniących się od ujętych w alfabetach głównych, razem w ilości stu siedemdziesięciu czterech znaków. Może także być zastosowane w maszynie według wynalazku przy dwóch rzędach czcionek, jeden rząd stały dla alfabetu głównego, drugi natomiast rząd jest wymienny. Może również być zastosowany tylko jeden wymienny rząd czcionek. Wymianę czcionek lub całych zespołów stosować można przez wsu-

wanie ich w odpowiednie szczeliny w dźwigniach, lub przez ich umiejscowienie między dwoma rozchylającymi się piórami, które po włożeniu czcionki zatrzymują się umiejscawiając czcionkę. Stosowana do wyżej opisanej maszyny czcionka może zawierać znak pisarski po obydwu stronach i można ją zmieniać na dowolny znak przez odwrócenie i odpowiednie zamocowanie. Mogą także być na dźwigniach obrotowo zamocowane foremne sześciokątne, przy czym na każdym boku sześciokąta uszeregowany jest jeden rząd stałych czcionek.

Na rysunku fig. 1 przedstawia maszynę do pisania z użyciem dowolnego alfabetu według wynalazku w przekroju podłużnym pionowym, fig. 2 — urządzenie zmieniające położenie wałka w widoku z boku, a fig. — 3 urządzenie zmieniające położenie wałka w widoku z przodu, fig. 4 — dźwignię z czterema czcionkami stałymi w widoku z boku, fig. 5 — dźwignię z czterema czcionkami w widoku z boku, z tym że jedne czcionki są wymienne zaś drugie stałe, fig. 6 — dźwignię z dwoma czcionkami wymiennymi w widoku z boku, fig. 7 — czcionkę wymienną według fig. 6 w przekroju wzdłuż linii A—A na fig. 6, fig. 8 — dźwignię z czcionką dwustronną w widoku z boku, fig. 9 — tę samą dźwignię lecz w widoku z góry, z uwidocznieniem szczeliny z piórami do mocowania czcionki, fig. 10 — dźwignię wraz z sześcioboczną obudową dla dwunastu czcionek w widoku z boku, fig. 11 — tę samą dźwignię w widoku z góry, a fig. 12 — czcionkę w widoku z boku, która jest zamocowana na dźwigni, uwidocznionej na fig. 8.

Maszyna według wynalazku jest zaopatrzona w dźwignie 1 oparte na wsporniku 2. Dźwignie 1 są prowadzone w szczelinach w czołowej płycie 3. Dźwignia 1 na przykład może być zaopatrzona w dwa szeregi czcionek stałych. W dolnym położeniu wałka 4 uderzając klawiszem literowym dźwignia 1 torem 5 przesuwa dolny znak pisarski pierwszego rzędu 6 do wałka 4. Po naciśnięciu klawisza 7 do unoszenia wałka 4, przesunie się on

w górne położenie i dźwignia 1 torem 8 przesunie górny znak pisarski pierwszego rzędu 6 do wałka 4. Celem użycia drugiego rzędu czcionek 9 należy wcisnąć prawy popychacz 10, który poprzez kliny 11 podniesie kołki 12 i wysunie z obejmy 13 ramiona 14, z bieżnią 15 dla rolki 16 wałka 4, ustawiając wałek 4 w pozycji wyższej. Z chwilą tą wałek 4 znajdzie się w położeniu dolnym dla drugiego rzędu czcionek 9. Dźwignia 1 torem 17 przesunie znak pisarski drugiego rzędu czcionek do wałka 4. Po naciśnięciu klawisza 7 wałek 4 przesunie się w najwyższe położenie i dźwignia torem 18 przesunie górny znak pisarski drugiego rzędu do wałka 4. Do stosowania wielu pełnych alfabetów jest skonstruowana dźwignia 1 uwidoczniona na fig. 5. Na tej dźwigni jeden rząd czcionek stałych jest dla alfabetu głównego, drugi natomiast — wymienny — dla dowolnego według potrzeby alfabetu.

Zastosowanie maszyn według wynalazku umożliwia posługiwanie się różnymi, dowolnymi językami przez dokonywanie zmian literowych alfabetu, dzięki łatwej i niepracochłonnej manipulacji czcionkami, przy czym maszyna nie wymaga dodatkowej konserwacji.

Zastrzeżenia patentowe

1. Maszyna do pisania z użyciem dowolnego alfabetu zaopatrzona w wałek oraz dźwignie z klawiszami i czcionkami znamienne, że jest zaopatrzona w popychacz (10), który za pomocą klinów (11) podnoszących kołki (12) powoduje wysunięcie z obejmy (13) ramiona (14), z bieżnią (15) dla rolki (16) wałka (4), ustawiając wałek (4) w pozycji wyższej dla wybijania liter innego alfabetu, przy czym czcionki na dźwigniach (1) są ułożone w czterech rzędach.
2. Maszyna według zastrz. 1, znamienne, że jej dźwignie są zaopatrzone w szczeliny i pióra, służące do zamocowania czcionek.

